

ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES

O'ZBEKISTONDA ILMIY TADQIQOTLAR:

DAVRIY ANJUMANLAR

DAVRIYLIGI: 2018 | 2022

2022
DEKABR
№47

CONFERENCES.UZ

Toshkent shahar, Amir
Temur ko'chasi, pr.1, 2-uy.

+998 97 420 88 81

+998 94 404 00 00

www.taqqiqot.uz

www.conferences.uz

**ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ
ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ
АНЖУМАНЛАР:
24-ҚИСМ**

**НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ
УЗБЕКИСТАНА: СЕРИЯ
КОНФЕРЕНЦИЙ:
ЧАСТЬ-24**

**NATIONAL RESEARCHES OF
UZBEKISTAN: CONFERENCES
SERIES:
PART-24**

ТОШКЕНТ-2022

УУК 001 (062)
КБК 72я43

“Ўзбекистонда илмий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” [Тошкент; 2022]

“Ўзбекистонда илмий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” мавзусидаги республика 46-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 31 декабрь 2022 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2022. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1. Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б., ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2. Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна (Фарғона давлат университети)

3. Тарих саҳифаларидаги изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4. Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

5. Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шоҳида Юсуповна «Тараққиёт стратегияси» маркази муҳаррири

6. Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна (Андижон давлат университети)

7. Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Ҳамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Муסיқа ва ҳаёт

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқайом Раҳимбердиевич (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган муҳандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Проф. Хамидов Мухаммадхон Ҳамидович «ТИИМСХ»

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг ҳаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шаҳрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

ГЕОЛОГИЯ-МИНЕРОЛОГИЯ СОҲАСИДАГИ ИННОВАЦИЯЛАР

1. Abdullayeva Farida Ibrohimovna.....	7
GEOGRAFIYA DARSLARIDA YANGI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN	
FOYDALANISH	7

ГЕОЛОГИЯ-МИНЕРОЛОГИЯ СОҲАСИДАГИ ИННОВАЦИЯЛАР

GEOGRAFIYA DARSLARIDA YANGI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Abdullayeva Farida Ibrohimovna

Navoiy viloyati Uchquduq tumani
4-umumiy o'rta ta'lim maktabining
geografiya va iqtisod fani o'qituvchisi
Telefon : +998(94)254 66 88
shokirova_188 @mail.ru

Annotasiya: Qiziqishni va darsda ijobiy munosabatni shakllantirmay (psixologik iqlim yaratmay) turib darsni boshlab bo'lmaydi.

Kalit so'zlari: goeografik xaritalar, globuslar, test, diqqat, kuzatuvchanlik tafakkur, madaniyati, loyihalash, ijodkorlik va o'qishga qiziqishni oshirish.

Geografiya darslarida karta, globuslardan foydalanish. Zero, ko'rish orqali eshitishga nisbatan 5 marta ko'proq va 13 marta ko'proq taktik organlarga nisbatan ko'proq ma'lumotni miyaga yetkazadi. Bu ma'lumotlar tez, oson va mustahkam o'rtnashib qoladi. So'z bilan emas, namoyish bilan ko'proq, tez va oson tushunib olish mumkin. Shuni unutmaslik kerakki, bola rang va shakl, tovush (ohang) orqali tezroq tushunadi. Tushuncha, bilim aniq dalil va ko'rgazma bilan samarali ekanligini unutmaslik. Ko'rgazmalik materiallardan foydalanish, ammo juda ko'p emas, chunki bu o'quvchi diqqatini bo'lib, charchatib, asosiysidan chalg'itadi. Ko'rgazmali qurollarni o'quvchilar bilan birga tayyorlash samarali bo'ladi. Ko'rgazmali qurol ishlata turib, diqqat, kuzatuvchanlik tafakkur, madaniyati, loyihalash, ijodkorlik va o'qishga qiziqishni oshirish. Tezkor usullar bilan o'quvchilar bir necha soatda o'rganishi kerak bo'lgan narsani bir soatda o'rgatish va hamma narsa tabiiy bo'lsin. O'quvchilarda har bir mavzu, bob, bo'lim va umuman dastur bo'yicha bilim, ko'nikma va malaka talab qilib, ular o'z bilimlarini tizimga solishiga yordam beradi.

Bilimlarni o'zlashtirishda bu jarayonning mustahkamligi juda murakkab bo'lib, olimlarning oxirgi ilmiy izlanishlari natijasi shuni ko'rsatadiki, ixtiyoriy yodda saqlashdan mustahkamroq bo'lar ekan. Bu esa o'z navbatida yangi qoidalarni keltirib chiqaradi. Chunki ixtiyoriy yodda saqlashdan ko'ra ixtiyorsiz yodda saqlash mustahkamroq bo'larkan. Bu esa o'z navbatida yangi qoidalarni keltirib chiqaradi, chunki ixtiyoriy yodda saqlash lozimligi asosidagi qoidalar o'z kuchini yo'qotadi va quyidagilarga e'tibor qaratish lozim bo'ladi. Zamonaviy ta'limda xotira asosiy rol o'ynab, kerak bo'lmagan bilimlarni yodda saqlab turish va xotirani charchatib, tafakkurni pasaytirmaslik lozim. O'quvchilar xotirasida yaxshi tushunmagan masalalarni qoldirmaslik, faqat tushungan, yaxshi bilgan narsani qoldirishga harakat qilish. Qoriday yodlash emas, kerak bo'lganda manbalardan foydalanishga o'rgatish. O'rganganini yodda saqlashning psixologik qonuniyatlarini yana bir bor o'rganib chiqish. Esda saqlashi lozim bo'lgan material juda katta bo'lmay, qisqa qatordan iborat bo'libgina qolmasdan (hozirgi adabiyotlarda “Yodda saqlang” degan ogohlantirish bor) o'quvchilarga ixtiyorsiz yodda saqlash haqida ko'rsatma berib buning o'rniga qiziqtirish va qiziqishni o'stirish. “Takrorlash – bilimning onasi”, ammo tez - tez takrorlash esa zerikarli va tez unutish garovi ekanligini unutmaslik. O'quvchilar diqqatini bo'luvchi narsalar – kechikish, boshqa ish bilan mashg'ullik, ular fikrini chalg'itib, kimningdir sinf xonasiga kirishi kabilarga yo'l qo'ymaslik. Har bir o'quvchining imkoniyat darajasida, ammo to'liq kuch bilan ishlashga o'rgatish. Qiziqishni va darsda ijobiy munosabatni shakllantirmay (psixologik iqlim yaratmay) turib darsni boshlab bo'lmaydi. Ma'lumotlarni mantiqiy bog'lanish orqali uzatish (ketma – ket va qiziqarli qilib). Ta'lim jarayoninig samaradorligi pasayishini sezishingiz bilan darhol sababini aniqlab, tuzatishga harakat qilish. (charchoq qiziqishning susayishi, motivning yo'qligi, kayfiyat, munosabat va hokazolar). O'quvchilarning ixtiyoriy

diqqatidan foydalanib “tarbiyalamaslik” kerak. Undan ko’ra hazil, qiziqarli voqea, holat bilan darsni qiziqarli qilib o’tish. Bilimning mustahkamligi mustaqil takrorlash, bir – biriga o’rgatish va bir – biridan o’rganishga bog’liqligini unutmaslik kerak. O’z materialini tabaqalashtirishga harakat qilib, hammasini emas, asosiysini topib ko’rsata bilishdir. Motivni qo’ymasdan, bilim olishga intilishini shakllantirmasdan turib yangi bilimni berish mumkin emas. Pedagogik texnologiyaga o’z mohiyatiga ko’ra sub’yektiv xususiyatga ega, ya’ni har bir pedagog ta’lim va tarbiya jarayonini o’z imkoniyati, kasbiy mahoratidan kelib chiqqan holada ijobiy tashkil etishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati

1. I.A. Karimov. Asosiy vazifalarimiz - vatanimiz taraqqiyoti va xalqimiz farovonligini yanada yuksaltirishdir. Toshkent, O’zbekiston, 2010. 77 b.
2. Barkamol avlod orzusi (to’ldirilgan nashr). Toshkent, O’zbekiston Milliy ensiklopediyasi davlat ilmiy nashriyoti, 2002. 248 b.

ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ ТАДКИКОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 24-ҚИСМ

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусахҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 31.12.2022

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000